

## **Terugblik: Inspirerende avond over duurzaam bouwen in Culemborg**

“Wat als onze huizen groeien op het land van lokale boeren?”

Op donderdagavond 22 mei vond in de stadszaal van het stadhuis een drukbezochte en inspirerende beeldvormende bijeenkomst plaats over circulair en biobased bouwen. Met sprekers van BouwBoeren, Cirkelstad en Building Balance gingen raadsleden, inwoners, boeren en bouwprofessionals samen in gesprek over hoe bouwen in Culemborg toekomstbestendig, eerlijk en ecologisch verantwoord kan worden.

### **Van plunderen naar oogsten**

Duurzaamheidsexpert Carla Groot-Djakou opende de avond met een heldere analyse: de bouwsector heeft een enorme ecologische voetafdruk en loopt tegen haar grenzen aan. Onze manier van bouwen is te vaak lineair, met veel verspilling en weinig oog voor de lange termijn. De oproep: zie bouwen als een maatschappelijke opgave, niet als een product van marktlogica alleen.

Elisabeth ter Borg van Building Balance liet zien hoe biobased bouwen – met natuurlijke, hernieuwbare materialen – bijdraagt aan oplossingen voor het stikstof- en CO<sub>2</sub>-probleem. “Van plunderen naar oogsten,” is hun treffende slogan. Biobased materialen zoals hout, hennep en olifantsgras slaan CO<sub>2</sub> op, maken snel en licht bouwen mogelijk, en passen perfect bij een regionale, circulaire bouwketen. En: biobased bouwen is allang geen niche meer – houten huizen zijn mainstream.

### **Kansen voor Stationskwartier**

Een concrete kans voor Culemborg: sluit je aan bij de City Deal Circulair en Conceptueel Bouwen, en krijg ondersteuning vanuit het Rijk om ambities voor het Stationskwartier waar te maken. Een no-brainer, aldus Ter Borg.

Wester Regelink vertelde over Cirkelstad, het nationale kennisplatform voor circulair bouwen. Hun aanpak: ‘Het Nieuwe Normaal’ – een gedeelde taal die aansluit bij het Nationaal Programma Circulaire Economie. Cirkelstad helpt gemeenten om hun ambities waar te maken, met trainingen en praktische tools gebaseerd op ervaring uit ruim 600 projecten. Culemborg hoeft dus niet zelf het wiel uit te vinden.

### **Bouwen met wat hier groeit**

Luc en Wout de Wit van BouwBoeren lieten zien hoe je natuur en gebouw één geheel laat worden. Denk aan groene daken, passieve zonne-energie, natuurlijke ventilatie en materialen die weer kunnen terugkeren naar de bodem. Met hun vier pijlers – biobased materialen, passiefhuisprincipes, industrieel bouwen en lage maandlasten – ontwerpen ze woningen die een factor 5 energiezuiniger zijn dan de huidige BENG-norm. Dat biedt ook kansen voor het vraagstuk rondom netcongestie.

Hun droom? Boeren helpen overstappen naar teelten voor de bouw, zonder voedselproductie in de knel te brengen – en Culemborg als voorbeeldregio.

### **Vragen over duurzaam bouwen**

Tijdens de Q&A met het panel werd ingegaan op diverse vragen over biobased en passief bouwen. Er werd besproken hoe fundering afhankelijk is van de bodem, en dat nieuwe methoden zoals wilgenfunderingen worden onderzocht. Biobased bouwen is geschikt voor zowel nieuwbouw als renovatie, en levert geen geluidsproblemen op. Ook financiële en praktische voordelen kwamen aan bod: hoewel biobased bouwen soms iets duurder lijkt, verdient dit zich al heel snel terug.

Het belang van bewustwording en ervaring bij bewoners werd benadrukt. Daarnaast werd ingegaan op technische vragen over luchtdicht bouwen, hoogtebeperkingen en materiaalgebruik. Deelnemen aan de “City Deal” en gebruik van “Het Nieuwe Normaal” werden genoemd als kansen voor gemeenten om regie te nemen in de verduurzaming.